

Tizennégyezer mázsa hal

Befejeződött a „pontyaratás” a Szegedi Tógazdaságban

Több hónapos munka után a Szegedi Tógazdaság minden üzemejében befejeződött a lehalasztás. Az idei év nem volt kedvező, mert a késői kitavaszkodás miatt elhúzódt a halak kihelyezése és a takarmányozás sem kezdődhetett meg kellő időben. A 3200 holdat kitevő tavakból azonban még így is összesen 14 252 mázsa »termés-került ki. Ha ezt összehasonlítjuk Csongrád megye három halászati szövetkezetének adataival — a Tiszán, a Maroson és a holt ágakban fogott halmennyiséggel —, akkor láthatjuk az intenzív tógazdálkodás eredményességét. A folyokból ugyanis a három szövetkezet 1500 mázsa halat fogott.

A tógazdaságban legnagyobb arányban értékes tükörpontyot neveltek s jóval kisebb arányban pikkelyes pontyot. Ezenkívül harcsaivadékokat is telepítettek a vizek legjobb hasznosítására. A Ti-

szából és a vadvizokról a csatornákon keresztül keszeg, kárász s más értéktelen halak is bekerülnek a tavakba. Ezek sok takarmányt fogyasztanak, de lassan fejlődnek. Ezeket az értéktelen halakat etetik fel a harcsákkal s így nyerne olcsón nemese halhúst, ugyanakkor kipusztítják a takarmányt nem jól hasznosító idegen halakat.

A hazai és főleg a szegedi szükségletek kielégítésén túl, exportmegrendeléseket is teljesítenek. A Német Demokratikus Köztársaságba és Csehszlovákiába eddig 1245 mázsa tükörpontyot szállítottak. A tógazdaság — tervek szerint — jövőre nagyarányban nevel compót, amely iránt ugyancsak külföldön élénk az érdeklődés. A nálunk nem kedvelt halfajta tenyésztése azért gazdaságos, mert amíg a ponty a vízoszlopban él, a compó a tófenéket lakja s így az egész tó faunáját hasznosítani tudják.

Háromfelvonásos vígjáték — diákok előadásában

(Tudósítónktól.) Szombaton délután a Ságvári gimnázium önképzőköre az iskola nagytermében előadta Dmitrij Ugrunov: A világjáró börtönd című 3 felvonásos vígjátékát.

Az önképzőkör az utolsó két év óta négy színművet mutatott be, s ez az előadás csalt ki legtöbb tapsot a nézőkből. Rendezte: dr. Kordé Imre tanár.

A szereplők közül különösen Dubai Éva, Mari Zsuzsa, Broda Zsuzsa, Ábrahám István, Simoncsics Péter és Jász Tivadar játéka emelkedő ki. Egyes szereplésével nyerte meg a közönség tetszését Konter László, az iskola tavaly végzett növendéke, aki jelenleg a Szegedi Nemzeti Színház balettkarának tagja.

Az önképzőkör január második felében Kisteleken és Szatymazon is bemutatja A világjáró börtönd-öt.

Tarnai László

Egyre gyorsabban fejlődik Szeged

További nagyarányú lakóház-építkezések — Új óvoda, bölcsőde és iskolák Sütőüzemi rekonstrukció — Elkészül a Tisza Szálló — Öt újabb kutat fúrnak

A kormány jóváhagyta a szegedi megyei jogú városi tanács 1963. évi tervét — amint erről tájékoztatta lapunkat Biczó György, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és dr. Kalmár Ferenc, a városi tanács tervosztályának vezetője. A városi tanács jövő évi terve szerves része a népgazdaság 1963. évi tervének, s tartalmazza a helyiipari termelését, valamint a beruházásokat is. Az 1963. évi terv először foglalja magában a nem tanácsai irányítás alá tartozó olyan minisztériumi vállalatok és kisipari szövetkezetek tervét is, amelyek szolgáltató tevékenységet végeznek a lakoságnak. Egyebek között az autójavító vállalat, a GELKA és a kisipari szövetkezetek szolgáltató tevékenységét kapott helyet a jövő évi tervben, hogy ezáltal is tovább javuljon a város lakossága igényeinek kielégítése.

Több mint 77 millió forint lakóházakra

Jövőre a párt politikájának alapján tovább folytatódik Szeged jelentős fejlődése, egyre szépebb a város lakóinak élete. A városi tanács 1963. évi költségvetése — amint ezt lapunkban már közöltük — 178 millió 67 ezer forint. A városi tanács most jóváhagyott jövő évi terve természetesen a költségvetésen kívüli, s újabb hatalmas összegeket biztosít Szeged gyarapításához.

A lakóház-építkezéseket 1963-ban nagy ütemben tovább folytatjuk. Erre a célra a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány 77 millió 500 ezer forintot biztosított. Ez az összeg 6,3 százalékkal magasabb, mint az 1962. évi lakóházépítkezésre fordítható összeg volt. Jövőre Szegeden 388 lakást adnak át és ezzel együtt megkezdik 286 lakás építését. Befejeződik a Mikszáth Kálmán utcában 48, az Oskola utca környékén 89, az Ogyessza lakónegyedben 233, a Pozsonyi Ignác utcában 12, a Petőfi Sándor sugárúton pedig 6 lakás építése. Az Oskola utcának és környékének rendezése so-

rán ebben a negyedben 1963-ban megkezdik újabb 108 lakás építését. Tovább folytatják az Ogyessza lakónegyed építését és itt újabb 123 lakás falainak felhúzásához fognak. Jövőre a Lenin körút 18—20 szám alatt 55 lakás építését kezdik meg.

Fokozódik — éppen a lakáshelyzet további javításáért — az emeletráépítések üteme. A következő évben emeletráépítéssel összesen 178 lakást adnak át gazdáiknak. Ebből 110 lakás építése már idén kezdődött, a további 68 lakás kialakítását jövőre kezdik, ugyanakkor be is fejezik. Összesen 1963-ban 271 lakás kialakításához fognak emeletráépítéssel. Ebből — mint írtuk, 68 lakás 1963-ban elkészül — 203 lakás kialakítása 1964-ben fejeződik be.

Jövőre átadják rendeltetésének a Ságvári Endre utcai száz férőhelyes óvodát. Megkezdik a Béke utcai 16 tantermes új iskola építését. Hozzáfognak az Ogyessza lakónegyedben 100 férőhelyes óvoda, 40 férőhelyes bölcsőde, valamint gyógyszerár építéséhez is. Az épülő Ogyessza városrészben jövőre kezdik meg egy 392 négyzetméter alapterületű szolgáltató jellegű üzletház megteremtését is.

Korszerűsítik a gázszolgáltatást

A lakóházépítésre fordítható összegben kívül más beruházási célokra 63 millió 977 ezer forint áll a tanács rendelkezésére. Ez az összeg 30,3 százalékkal nagyobb az 1962. évinél. Az élelmezési ágazatban rendelkezésre álló összegből végrehajtják a Tavasz utcai sütőüzem rekonstrukcióját, s elkészítik az új kenyérgyár beruházási programját. Tovább folytatják a gázszolgáltatás korszerűsítését. Erre a célra — a felújítási összegben kívül — 3 millió 500 ezer forintot fordítanak. Ebből az összegből befejezik a 10 ezer köbméteres gáztorló építését, s megkezdik üzemeltetését. Ezenkívül az épülő új lakóházakhoz biztosítják a gázvezetést, a gázellátást.

A közlekedési ágazatban 5 millió 850 ezer forintot fordítanak beruházási célokra. Megépítik többek között az áramátalakító állomáson a transzformátort, a 2-es villamosvasútnál pedig utasváró-csarnokot létesítenek.

Belkereskedelmi beruházásokra 1963-ban 8 millió 800 ezer forintot fordít a vá-

rosi tanács. A Tisza Szálló helyreállítása — mint ismeretes — megkezdődött és falai között most is dolgoznak a szakmunkások. Jövőre a rendelkezésre álló összegből befejezik a Tisza Szálló helyreállítását, s így átadják rendeltetésének. A Kölcsey utca és a Lenin körút sarkán levő bérház vendéglői helyiségét, a volt 4-es italboltot bisztróvá alakítják.

Tervezik az új vízművet

Vízügyi célokra 30 millió 900 ezer forintot költenek. Mintegy 14 millió forint felhasználásával folytatják a hattattelepi vízátemelő építését. Befejezik a Korányi rakpart helyreállítását, amit idén kezdtek el. Hozzákezdnek az Óthalmi út tájának megépülő 3. számú vízmű tervezéséhez.

A külső, nyugati iparkörzet csatornázása megkezdődött. Jövőre befejezik az iparkörzet csapadékvíz elvezetését szolgáló csatornahálózat kiépítését. A város vízellátásának javítására öt újabb kutat fúrnak. Az elgondolások szerint két kutat Újszegeden, három kutat pedig a központi vízműtelepen fúrnak.

Egészségügy, művelődés

Egészségügyi célokra is több millió forintot használnak fel. Javítják az egészségügyi intézmények ellátását orvosi műszerekkel, s megépül az I-es kórház, valamint a szociális otthon mosodája.

Művelődési célokra 11 millió 802 ezer forint a beruházás összege. Jövőre befejezik a Rózsa Ferenc sugárúti általános iskola, valamint az Április 4. útján a József Attila Tudományegyetem általános gyakorló iskolájának építését. A Ságváritelepen 8 tantermes általános iskola építését kezdik el, s 4 tanteremmel bővítik a Gutenberg utcai iskolát. Továbbépül a Felső Tisza-parton a gimnázium.

Népművelési beruházás-ként 1 millió 345 ezer forintot költenek. E pénzből a November 7. Művelődési Otthont korszerűsítik, bővítik, ha a Művelődésügyi Minisztérium a Tisza Szálló koncerttermének helyreállításához szükséges összeget külön biztosítja.

A terv — amelyet kivonatoltan ismertettünk — megvalósulásával a fejlődés újabb állomásához érkezik Szeged.

M. S.

Szeged a hazai lapokban

29

PÉTER László: Helyismereti munka a szegedi Somo gyi Könyvtárban. A Könyvtáros, december.

KARSZT Sándorné: A továbbtanulók segítésének módszerei a szegedi III. kerületi könyvtárban. A Könyvtáros, december.

Felépült a Szegedi Kábelgyár nagycsarnoka. Népszabadság, dec. 16.

CSEHALMI Imre: József Attila szellemében... Beszélgetés dr. Antalffy Györggyel, a szegedi Tudu-

mányegyetem rektorával. Népszabadság, dec. 19.

FEHÉR Károly: A készpénzdíjazás újabb tapasztalatai a szegedi Felszabadulás Tsz-ben. Magyar Mezőgazdaság, dec. 19.

(—a—y—): Szegeden társadalmi ügyg vált. Autó Motor, dec. 21. (Az új KRESZ bevezetéséről.)

LŐRINC Lajos, HEGYES Ferenc, KISS Jenő: Szabás- szati szövethulladék pneumatikus úton való elszívása. Újítók Lapja, dec. 25.

Munkás tervez, munkás végez

Nemcsak az üzemek terveznek, az üzemek munkásai is. S ami egyszer megfogant gondolatukban, arról nehéz lemondani. Hiszen annyi minden kell egy családnak ahhoz, hogy jól éljen, kényelemben, szépen!

1

Kell például lakás. Dórá Jánosnak, a bútorgyár fényező munkásának nem olyan a lakása, mint szeretné. Dehát manapság nagy gond az ilyesmi.

— Ha az idén nem is sikerült, majd talán jövőre. Már tavaly óta gyűjtjük a pénzt rá a nyereségrészesedéskor kapott betétkönyvben. Dehát nehezen jön össze annyi, hogy »bele lehessen ugrani« egy emeletráépítésbe. Türelem kell hozzá, jó beosztás — mondja, s arca bizakodást tükröz, nem lemondást.

— Egy évvel ezelőtt bűrt vásároltunk, konyhát meg szobát, s az idén is vettünk olyasmit, ami nagyobb beruházással jár: televíziót. Mire az OTP-kölcsön lejár, talán már együtt lesz a pénzünk az emeletráépítéshez is.

2

Márta János, a falemezgyár kovácsa házat akar építeni, vagy csak rendbe hozza

a meglevőt, még maga sem tudja pontosan, mint lesz.

— Még tavasszal, amikor az üzemben bontott anyagot árusítottak, vettem gerendákat. Kiskundorozmán levő házam ugyanis nádfedeles, s mielőbb be szeretném cserépeztetni. Cserepet is szerettem már, úgyhogy mintegy tízezer forint ára építési anyag van már az udvaron.

S hogyan született ez az elhatározás?

— Nemcsak magam miatt teszem, hiszen én már a hatvanadik évetem járom. Kis-lányom most ment férjhez, az ő kedvéért. Nemcsak a tetőt hozatjuk rendbe, építkezünk is, de az már nem rajtam, hanem a fiatalokon múlik, hogy az utcafrontra új házat emelnek, vagy a régihez toldalékol. Én is, feleségem is nyugdíjban leszünk már jövő őszre, tudom, addigra a gyerekeknek is jó helyük lesz.

Olyan egyszerűek, mint amilyen szépek az idős kovács szavai. Nem lehet az öreg ember, aki így tud tervezgetni.

3

Persze csak az álom, az üres vágyakozás meddő. A munkás tervez, s a munkás végez is. A két keze, a szíve és az esze megteremtí számára, amit elhatározott.

— Hogy miként kell csi-

nálni, nem tudok rá receptet — mondja Sebők György szalagcsiszoló. Csak olyat határozunk el, amit el is lehet érni. Kocsmába nem járunk. A feleségemmel együtt KST-be tesszük minden nélkülözhető pénzt, és otthon is takarékoskodunk.

— Tavaly mosógépet vettünk, idén televíziós készülék volt soron, jövőre pedig porszívó vagy bútor következik. De az is lehet, hogy mind a kettő. Két gyermekünk van, s bizony ők is sokba jönnek. A nagyobbik gépipari technikumba jár, csak a graphos, amit most kapott, kétszáz forintba került. Azután meg disznót is vágunk. Szóval minden egyes forintnak van helye nálunk, s meg is nézzük, hová kerül. De higgye el, megéri.

*

Megéri, már hogyne érnie meg!

Egyre kevesebb a panaszkodó ember. Nem, nem azért, mert már minden munkásnál zsákkal áll a pénz. De eljutottunk oda, hogy a lehetőségek többé-kevésbé egyformák, s aki beszt, aki megteremt tervezni, akárcsak az üzem, melyben dolgozik, annak minden évben valamivel kényelmesebb, gazdagabb, szebb lesz az élete.

F. K.

ambícióval készül most az érettségire. Tavasszal hozza majd haza szőlész és kertész technikus oklevelét a sátorlajjúhelyi iskolából.

A kupec

Csikorgó hideg, térdigérő hómező feküdt az öreg átokházi soron, amikor nála jártam. Összeszorított fogakkal, mélyen zsebre dugott kezekkel járkált a hideg konyhában. Öt népnévelő ült a lócán. Amikor megfáradt az egyik, folytatta a következő. Ő csak rázta busa fejét: »Mondtam már, hogy nem megyek, tegyenek, amit akarnak.«

A nagymama, töpörödött öregasszony rikodott a sarokban: — Mi lesz velünk, ha nem lesz föld? Oda lesz az életünk is.

Ez a fenyegetés keményen szólt: — Csend legyen, édesanyám! Ezután is kenyeret eszünk, nyugodt lehet. Nem félek én az istentől se.

Ki tudja még milyen gondolatok bonyolódtak a fejében. Bizonyosan ilyesmi: kupec vagyok, kikiáltottak kupecnak, mert vettem és eladtam pár rossz lovat, tehenet. Ha kupec voltam eddig, a földtúrás mellett, lehetek én kupec föld nélkül ezután is.

Az agitátorok most már idegesen, egymás szavába vágva beszéltek tovább.

Aztán mégis nagy nehezen megszületett a faluban az összefogás. A parasztok szabad akarattukból választottak. Azokat tették meg vezetőiknek, akiket tiszteltek, de egy kicsit félték is tőlük.

Az első közös esztendő még nagyon nagy szegénységben telt el a szövetkezet felett. Ha az irodán alá akartak írni egy aktát, akkor tintáért a tanáshoz kellett menni. Ekkor még tán senki sem sejtette: a sok-sok régi tulajdonság, a gazdulásvágy, mindaz, amiért megkülönböztették

az egyik parasztot a másiktól, rögvést erénnyé is válhat akkor, ha az már nem az egyes ember mohóságát, hanem az egész falu boldogulását szolgálja.

A kulák, ki által lett kulák, hogy benépesítette alfalakkal, körtékakkal szőlőtőkékkel és spárgával a saját homokját, most már évek óta agronómus. Az egész falunak telepít! Van már jó 50 hold alma, meg spárgaültetvény, ami készen áll. Az agronómus régi termelési étvágya most már az egész falu étvágya. Lépésről lépésre valósulnak meg a nagy elgondolások. A mostani, téli hónapokban újabb 90 hold gyümölcsös, s hozzá még 50 hold szőlő alakul ki a község határában.

*

Egy éve múlt, hogy hazahívták azt az embert főkönyvelőnek, akiről valamikor nem tudtak tisztességgel szólni, csak így: a zsidó. Ő hazajött szívesen, s tudása, amiért irigyleték azelőtt, már nem az övé egyedül, hanem a szövetkezet kincse. Táskájában 500 paraszt-család gondja-baja elfér. Visszi azt a miniszterekhez, a kormánytitkársághoz. Kér, követel, s a szövetkezet nevében vállalásokat tesz. Ha pénz kell a gazdáknak, ő azt is előteremtí, pedig sokszor százezrekről, millióról van szó.

Künn a pusztán nagy birkanyáj legelész. Ekkora még sohasem járt erre. Azé a szövetkezeté az, amelyiknek tavaly egy üveg tintája sem volt.

A főkönyvelőnek még háza sincs. Kilométerre a községtől egy szalma-tetejes házikóban lakik. Hajnalban ébred és néha még az éjféli is a számviteli könyvek és az írógép mögött találja. Nehéz a dolga nagyon, mégis azt mondja, olyan munkája, amit

annyira szeretett volna, még sohasem volt, mint ez a mostani.

Az elnök fejébe vette, hogy vizet varázsol a homokra. Megbeszélte a közösséggel és 60 új csőkhúzó előteremtette az anyagot. Megvannak a szivattyúk, a vízipuskák is. Traktorok, tucatnyi új munkagép, s állandóan jönnek a legújabbak. Gomba módjára szaporodnak az épületek is. Most a fiasztatók, istállók után 32 vagonos magtár, borjúnevelő-istálló, újabb birkahodály van a műsoron, de még ezek előtt villamosítják a szövetkezetet majort.

Nemrég új irodaépületet vásárolt a szövetkezet. Megvette a falu legnagyobb, legelegánsabb magánházát. Szébb, nagyobb a tanásházánál is. Amikor rendezni, tatarozni kellett a beköltözés előtt, még a falu plébánosa is segített. A pap ugyanis érti a villanszerelést. Ez jól is jött, mert nincs villanszerelő a faluban, s valakinek fel kellett szerelni az új neoncsöveket.

Szinte megfoghatatlan az emberek számára, hogy van ez: új hitvallás születik köztük. Az új »vallás« már nem különbözteti meg ki a zsidó, ki a református, ki a katolikus és ki volt kupec, vagy kulák. Csak egyféleképpen ítélik: külön-külön és együttvéve ki mennyit tesz a többiekért? Ez pedig a kommunizmus hitvallása. Lassanként felmelegszik a falu kishitűinek, kételkedőinek a lelke az új élet iránt. A kocsmában, a templom előtt míse után, este a kultúrházban mindig ez a téma az emberek között: most már biztosan lesz valami. Erdemes a szövetkezetbe járni. És ebben az is benne van, amit mindig hittél hirdettek a kommuniztáknak: igaz bé-kesség születik egyszer a jóakarátú, dolgos emberek között.

Csepi József